

[Aksel Larsen.]

storkredse, så ville mandatfordelingen alligevel blive noget anderledes, end den er nu. Forandringerne ville ikke blive meget store. Jeg er klar over, at man med en fornuftig inddeling af landet i visse distrikter kunne komme temmelig nær til en ligelig fordeling af mandaterne mellem partierne efter det antal stemmer, partierne får. Men man vil dog ikke, så vidt jeg kan se, kunne komme så nær, som man kommer det nu, hvor man efter min mening ikke kommer det nær nok. Dog må det måske her bemærkes, når det nu er draget frem og ikke alle tingets ærede medlemmer har udvalgets materiale, at det beregningsmateriale, vi har haft at støtte os til, viste, at hvis man afskaffede tillægsmandaterne og fordelte dem på amterne og slog to eller tre amter sammen til større valgdistrikter, så ville et par af de små partier, der ved sidste valg ikke opnåede repræsentation i folketinget, have opnået repræsentation i folketinget; selv om den ikke ville have været i forhold til deres stemmetal i hele landet, så ville de dog være blevet repræsenteret herinde. Men da samtidig de store partier ville have store chancer for at forøge deres mandattal lidt i forhold til deres stemmetal, måtte altså andre partier betale omkostningerne ved denne revision.

Jå, jeg siger ikke hermed, at jeg absolut vil modsætte mig en sådan valglovsreform som den, der her har været diskuteret; jeg vil bare påpege, at der er meget store betænkeligheder ved den, og at det i hvert fald må gennemarbejdes meget nøje, før man kan indlade sig på det, for ellers vil en sådan valglovsreform virke i den retning, at der bliver indført en ny art spærreregul. Det skal man ikke gøre, man skal hellere afskaffe de spærreregler, vi har. Jeg ved jo godt, at de spærreregler, vi har, blev lempet lidt i 1961, men jeg finder stadig væk, at valgloven, som den er udformet, ikke er helt i overensstemmelse med grundlovens bestemmelse om, at der skal være

en ligelig repræsentation i folketinget for de politiske anskuelser blandt vælgerne.

Også dette spørgsmål mener jeg vi kommer til at drøfte, og vi må naturligvis tage det op i udvalget og så eventuelt komme til folketinget med det igen.

Nu blev der gjort opmærksom på, at man må i hvert fald gøre noget ved valgloven, hvis man ikke vil opnå visse ubehagelige følger af, at visse kredse eller visse amtskredse er vokset så umådeligt i befolkningstal og dermed i vælgertal — der tænkes i særlig grad på Københavns amt. Det er ganske rigtigt, at det tvinger os i hvert fald til at gøre noget her, og vi kan ikke nøjes med en sådan revision af valgkredsens grænser som den, der er foreslået af den højtærede indenrigsminister. Dette skal ikke være nogen kritik af ministeren, for jeg er ganske klar over, at problemerne vedrørende Københavns amt og Århus amt ikke er noget, det kunne tilkomme indenrigsministeren at komme med forslag om, men som han meget vel, hvis udvalget ønsker det, kan komme med skitser over.

Jeg tror dog ikke, for at sige det rent praktisk og ligeud, at faren for, at socialdemokratiet i Københavns amt ved det kommende valg skulle få stemmer til flere mandater, end der er opstillingskredse, er uhyre nærliggende, det tror jeg ikke; men på den anden side er det givet, at i forhold til vælgertallet er Københavns amt underbemandet med opstillingskredse eller mulighed for mandater, og det er også givet, at nogle af kredsene i Københavns amt såvel som i hovedstaden er ganske urimeligt store i forhold til andre kredse. Men det kan vi tage op i udvalget, og vi må, hvad disse spørgsmål angår, i det hele taget hvad kredsinddelingen i landet angår, absolut nå til et resultat i dette efterår og denne vinter.

Med hensyn til lovforslaget i øvrigt har jeg ikke så meget at tilføje til de bemærkninger, der er fremsat af andre ærede